

TORAH OHR • PARSHAS VAYEISHEV • MAAMAR 1

וישב יעקב בארץ מגורי אביו בארץ כנען

„Und Yaakov ließ sich nieder im Land der
Aufenthalte seines Vaters, im Land Canaan“

ZU EHREN VON

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Der Vater des Rebbe, Reb Levi Yitzchok

LikuteiTorah.com

DIE CHASSIDISCHE PARSHA

likuteitorah.com/de/torah-ohr/vayeishev/1/

1 וישב יעקב בארץ מגורי אביו בארץ כנען. להבין ענין זה גם כפל לשון בארץ מגורי אביו בארץ כנען.

„Und Yaakov ließ sich im Land nieder, in dem sein Vater als Fremdling geweilt hatte, im Land Kanaan.“ [Wir müssen] verstehen, worum es dabei geht, und auch die doppelte Formulierung: „im Land, in dem sein Vater als Fremdling geweilt hatte“ [und] „im Land Kanaan“.

הנה כתיב אתהלך לפני ה' בארצות החיים. שיש שני ארצות שהם ב' בחינת כלים להשראת חיים עליונים

Nun steht geschrieben: „Ich werde vor Havayah wandeln, in den Ländern der Lebenden“: [das bedeutet,] dass es zwei Länder gibt, die zwei Ebenen von Gefäßen sind, in denen höheres Leben ruhen kann.

(וכמו חיים לשון רבים כך ארצות לשון רבים). וביאור הענין צריך להבין למה נק' א"י [ארץ ישראל] בכל התורה ארץ כנען.

(Und ebenso wie „Leben“ [Chayim] im Plural steht, steht auch „Länder“ im Plural.) Um die Sache zu erklären, müssen wir verstehen, warum das Land Israel in der ganzen Torah „das Land Kanaan“ genannt wird.

והרי חם הוא אבי כנען ומה הוא היחוס שבח א"י [ארץ ישראל] בזה (גם להבין מ"ש כנען בידו מאזני מרמה) גם מה שכתוב ולא יהיה כנעני עוד בבית ה' צבאות ביום ההוא.

Doch Cham ist der Vater Kanaans; worin liegt dann angesichts dieser Abstammung das Lob des Landes Israel? (Auch [müssen wir] verstehen, was geschrieben steht: „Kanaan: In seiner Hand sind betrügerische Waagen.“) Ebenso, was geschrieben steht: „Und an jenem Tag wird es keinen Kanaaniter mehr im Haus Havayahs der Heerscharen geben.“

הנה נודע שכל התורה כולה נדרשת בזה לעומת זה כי כמו שיש לבן ועשו בקליפה

Nun ist bekannt, dass die ganze Torah [nach dem Muster] „das eine dem anderen gegenüber“ ausgelegt wird: Denn ebenso wie es Lavan und Eisav in der Hülle (Kelipah) gibt,

וכן שר הטבחים ושר המשקים וכו'. כך יש כל בחי' אלו בקדושה כי זה לעומת זה עשה אלהים.

und ebenso den Obersten der Schlächter und den Obersten der Mundschenken usw., so gibt es alle diese Ebenen auch in der Heiligkeit, denn „G-tt hat das eine als Gegenstück zum anderen geschaffen“.

2 והנה שלשה בני נח הם למעלה בקדושה ג' בחי' גווני קשת חיוור סומק ירוק.

Nun sind die drei Söhne Noachs oben in der Heiligkeit drei Ebenen: die Farben des Regenbogens, weiß, rot und grün.

אלא שבהשתלשלות העולמות בבחינת נפילה ממדרגה אחר מדרגה נעשה חם גשמי אבי כנען. ולהבין ענין כנען בקדושה הנה כנען פירושו סוחר כמ"ש כנעניה נכבדי ארץ.

Doch in der stufenweisen Herabfolge der Welten (Hishtalshelus), durch einen Fall von Ebene zu Ebene, wurde daraus der physische Cham, der Vater Canaans. Und um die Angelegenheit von Canaan in der Heiligkeit zu verstehen: „Canaan“ bedeutet Händler, wie geschrieben steht: „Ihre Händler (כנעניה) sind die Angesehenen der Erde.“

3 וכתוב כנען בידו מאזני מרמה. היינו עד"מ כמו הסוחר שיפזר ממון כסף וזהב ומוציאם מרשותו כדי להרויח ולהשתכר וכל עיקר כוונתו להיות מפזר ונוסף עוד.

Und es steht geschrieben: „Kanaan: In seiner Hand sind betrügerische Waagen.“ Das ist etwa mit einem Kaufmann zu vergleichen, der Geld, Silber und Gold ausstreut und sie aus seinem Besitz gibt, um Gewinn zu machen und zu verdienen; sein ganzes Anliegen ist es, einer zu sein, der „ausstreut und dennoch mehr gewinnt“.

כך הנה מקור נשמת ישראל שהוא בחי' כנ"י [כנסת ישראל] נמשלה בגלות לסוחר זה כדכתיב בא אחיך במרמה ויקח ברכתך. כי הנה כתיב עת אשר שלט האדם באדם לרע לו.

So wird die Quelle der Seelen Israels, die die Ebene (Bechinah) der Gemeinschaft Israels (Knesses Yisrael) ist, im Exil mit diesem Kaufmann verglichen, wie geschrieben steht: „Dein Bruder kam mit List und nahm deinen Segen.“ Denn es steht geschrieben: „Eine Zeit, da der Mensch über den Menschen zu seinem Schaden herrscht.“

שע"י התלבשות השכינה בבחי' גלות בתוכם להשפיע להם ע"י זה מתבררים כל ניצוצות הקדושה כמו שאמרו רז"ל [רבתינו זכרונם לברכה] לא גלו ישראל אלא להוסיף עליהם כו' להיות בלע המות וכו'.

Denn dadurch, dass sich die G-ttliche Gegenwart (Shechinah) unter ihnen in der Weise des Exils kleidet, um ihnen etwas zukommen zu lassen, werden alle Funken der Heiligkeit geläutert. So sagten unsere Weisen seligen Andenkens: „Israel wurde nur ins Exil geführt, damit [Konvertiten] zu ihnen hinzukämen“ usw., damit „Er den Tod verschlinge“ usw.

4 ואת רוח הטמאה אעביר מן הארץ ונגלה כבוד ה' כי עין בעין יראו וגו'. וכמו שהוא בכללות העולם כך הוא בפרטות בכל נפש מישראל בעבודת ה'

„Den Geist der Unreinheit werde Ich aus dem Land entfernen“; „und die Herrlichkeit des unaussprechlichen g-tlichen Namens (Havayah) wird offenbar werden“; „denn Auge in Auge werden sie sehen“ usw. Und so, wie es in der Welt insgesamt ist, ist es auch im Einzelnen in jeder Seele Israels im Dienst an G-tt.

כי הנה הנשמה טרם ירידתה לעולם הזה להתלבש בגוף ונפש החיונית הבהמית היתה קשורה ומיוחדת במקורה ושרשה במאצילה ברשפי אש האהבה בטבע כשלהבת העולה מאליה כו'

Denn bevor die Seele in diese Welt herabstieg, um in einen Körper und in die vitale, tierische Seele gekleidet zu werden, war sie mit ihrer Quelle und Wurzel, mit ihrem Emanator, verbunden und vereint – in feurigen Flammen der Liebe, ganz naturgemäß, wie eine Flamme, die von selbst emporsteigt, usw.

והיה לה בחי' אהבה ויראה טבעי' [טבעיים] בגילוי רב שהוא בחי' כסף וזהב. כסף מלשון נכסף נכספת דהיינו בחי' אהבה.

Und ihr war die Ebene natürlicher Liebe und Ehrfurcht (Ahavah v'Yirah) in großer Offenbarung zuteil; dies ist die Ebene von „Silber und Gold“. „Silber“ (kesef) leitet sich von der Wendung nichts-of nichtsafte ab: „Du hast dich sehr geseht“; das ist die Ebene der Liebe.

5 וזהב מצפון יאתה שהוא בחי' שמאל שהוא בחי' יראה ואח"כ כשירדה הנשמה לעולם הזה להתלבש בגוף הגשמי

Und „Gold kommt aus dem Norden“, was die Ebene (Bechinah) der linken Seite ist, die Ebene der Ehrfurcht. Und danach, als die Seele in diese Welt herabstieg, um sich in den physischen Körper zu kleiden,

הנה גם בחי' אהבה ויראה שהיה לה הם מסותרות ומכוסות בלב הגשמי ואינה יכולה לראות באהבה ויראה בהתגלות כל כך כבתחלה, ונמצא שנגרעו האהבה ויראה מערכם.

ist selbst die Ebene der Liebe und Ehrfurcht (Ahavah v'Yirah), die sie besaß, im physischen Herzen verborgen und bedeckt, und die Seele kann Liebe und Ehrfurcht nicht so offen wahrnehmen wie zuvor; so zeigt sich, dass Liebe und Ehrfurcht gegenüber ihrem ursprünglichen Maß vermindert worden sind.

6 וא"כ למה זה ירדה הנשמה לעוה"ז מאחר שהיא ירידה גדולה וגרעון גדול מבתחילה. אך הנה כתיב טוב לי תורת פיך מאלפי זהב וכסף.

Wenn dem so ist, warum stieg die Seele in diese Welt hinab, da dies ein großer Abstieg und ein großer Verlust gegenüber ihrem früheren Zustand ist? Doch es steht geschrieben: „Die Torah Deines Mundes ist mir lieber als Tausende von Gold und Silber.“

אלפי לשון לימוד כלומר שיש לי יתרון ומעלה בתורת פיך בעוה"ז יותר מבחי' זהב וכסף שהיתה הנשמה למודה בהם בתחלה.

„Tausende“ (alfei) ist ein Ausdruck für Lernen. Das heißt: Ich habe in „der Torah Deines Mundes“ in dieser Welt einen Vorteil und eine Überlegenheit gegenüber der Ebene von „Gold und Silber“, an die die Seele zuvor gewöhnt war (lemudah).

7 והענין כמו שאמרו רז"ל [רבתינו זכרונם לברכה] יפה שעה אחת בתשובה וכו' כי ע"י תשובה עילאה מעומקא דלכא תהיה דביקת הנפש באלהים חיים יותר נפלאה ברעותא דלכא

Und die Sache verhält sich, wie unsere Weisen seligen Angedenkens sagten: „Besser ist eine Stunde der Umkehr (Teshuvah)“ usw. Denn durch die höhere Teshuvah aus der Tiefe des Herzens wird die Anhaftung der Seele an den lebendigen G-tt im Herzensverlangen (Re'usa DeLiba) noch wunderbarer sein,

כמ"ש לקמן, ונמצא שאע"פ [שאף על פי] שיש לה גרעון באהבה ויראה טבעי [טבעיים] שבחיצונית הלב הגלויים מ"מ יהיה לה יתרון בבחי' רעותא דלכא בנקודת פנימית הלב כיתרון האור הבא מן החשך דוקא.

wie weiter unten erklärt werden wird. So zeigt sich, dass sie zwar einen Verlust an natürlicher Liebe und Ehrfurcht (Ahavah v'Yirah) erleidet, die in der äußeren Dimension (Chitzoniyus) des Herzens offenbar sind, dennoch aber einen Vorzug auf der Ebene des Herzensverlangens haben wird, im Punkt der inneren Dimension (Pnimiyyus) des Herzens, wie beim „Vorzug des Lichts, [das] gerade aus der Finsternis kommt“.

8 וביאור הענין כי הנה כתיב אני ראשון ואני אחרון ומבלעדי אין אלהים. פי' ע"ד מ"ש אני ה' לא שניתי ואתה הוא קודם שנברא וכו'

Und die Erklärung der Sache: Es steht geschrieben: „Ich bin der Erste und Ich bin der Letzte, und außer Mir gibt es keinen G-tt (Elokim).“ Das heißt im Sinne dessen, was geschrieben steht: „Ich, Havayah, habe mich nicht geändert“, und: „Du warst [derselbe], bevor die Welt erschaffen wurde“ usw.,

כלי שום שינוי כי אין בריאת עולמות עליונים ותחתונים תופסים מקום כלל וכולא קמיה כלא חשיב ממש.

ohne jede Veränderung; denn die Erschaffung der oberen und unteren Welten nimmt überhaupt keinen Platz ein, und „alles vor Ihm gilt wahrhaft als nichts“.

9 ומבלעדי פ"י מה שהוא זולת בחי' זו דהיינו באמצעות הזמן שנראה העולם ליש ודבר בפ"ע [כפני עצמו] בחי' זמן ומקום אין אלהים זולתי שהוא בחי' אלהים חיים ומלך עולם

Und „außer Mir“ bedeutet: das, was von dieser Ebene verschieden ist, das heißt, durch die Vermittlung der Zeit, wenn die Welt als etwas Seiendes, als ein Ding für sich erscheint, auf der Ebene von Zeit und Raum: [dort] „gibt es keinen Elokim außer Mir“ – das heißt, auf der Ebene des „lebendigen G-ttes (Elokim) und ewigen Königs“,

כמאמר ומבלעדיך אין לנו מלך גואל וכו' שכל העולמות עליונים ותחתונים נתהוו מבחי' מלכותו ית' wie in dem Ausspruch: „Außer Dir haben wir keinen König, keinen Erlöser“ usw.; denn alle oberen und unteren Welten sind aus der Ebene Seiner Königsherrschaft (Malchus), gelobt sei Er, hervorgegangen,

וכדכתיב מלכותך מלכות כל עולמים וגו' ושם עלו השגת כל הנברא' [הנבראים] העליונים ותחתונים [ותחתונים] אבל בהקב"ה בכבודו ובעצמו לית מחשבה תפיסא ביה

wie geschrieben steht: „Deine Königsherrschaft ist die Königsherrschaft aller Welten“ usw. Bis dorthin reicht das Verständnis aller oberen und unteren Geschöpfe. Doch was den Heiligen, gelobt sei Er (Kudsha Brich Hu), in Seiner Herrlichkeit und Seinem Wesen betrifft, so gilt: „Kein Gedanke kann Ihn erfassen“,

כי הוא רם ונשא מגדר ההשגה ואינו נתפס בתוך עלמין לא בבחי' ממלא ולא בבחי' סובב בשום שכל והשגה בעולם אלא ברעותא דלבא מקרב איש ולב עמוק.

denn Er ist erhaben und hoch über die Grenzen des Erfassens hinaus und wird innerhalb der Welten nicht erfasst, weder auf der Ebene des [Lichts, das] [alle Welten] erfüllt (Memalei Kol Almin) noch auf der Ebene des [Lichts, das] [sie] umfasst (Sovev Kol Almin), durch irgendeinen Intellekt oder irgendein Erkenntnisvermögen in der Welt, sondern allein durch das Verlangen des Herzens, „das Innere des Menschen und ein tiefes Herz“.

10 וכמ"ש ממעמקים קראתיך ה' מפני כי בחי' רעותא דלכא נמשך מהתבוננות זו עצמה אם ישים אליו לבו דלית מחשבה תפיסא ביה כלל והוא רם ונשא למעלי [למעלה / למעלת] מעלה עד אין קץ ותכלית אפילו מבחי' חכמה עילאה.

Wie geschrieben steht: „Aus den Tiefen habe ich Dich gerufen, Havayah.“ Denn die Ebene des Herzensverlangens erwächst gerade aus dieser Betrachtung, wenn er sein Herz darauf richtet: dass kein Gedanke Ihn überhaupt erfassen kann und Er erhaben und hoch erhoben ist, immer höher, ohne Ende und Grenze, sogar jenseits der Ebene der überirdischen Weisheit (Chochmah).

אי לזאת תכסף ותכלה נפשו לבטל במציאות אליו יתב' [יתברך] לצאת ממאסר הגוף נרתקה ולהשתפך אל חיק אביה

Darum wird seine Seele danach verlangen und sich sehnen, Ihm, gesegnet sei Er, gegenüber in völliger Selbstaufhebung (Bittul) zu sein, das Gefängnis des Körpers, seine Hülle, zu verlassen und sich in den Schoß ihres Vaters zu ergießen.

משא"כ הנשמה טרם ירידתה להתלבש בגוף היתה אהבתה ודבקותה בשרשה לפ"ע [לפי ערך] השגתה וכן לענין היראה:

Anders verhält es sich mit der Seele, bevor sie herabstieg, um in einen Körper gekleidet zu werden: Ihre Liebe und ihre Verbundenheit mit ihrer Wurzel entsprachen [dem Maß] ihres Erfassens; ebenso verhielt es sich mit ihrer Ehrfurcht.

11 והנה בזמן שהיה בהמ"ק [בית המקדש] קיים היה נמשך בחינה זו רעותא דלכא מגילוי אא"ס [אור אין סוף] ב"ה בהיכל קדשי קדשים כו' כמ"ש בתניא להיות בטל רצונו לרצונו ית' וכמ"ש כי תהיו לי ארץ חפץ.

Nun wurde zur Zeit, als der Heilige Tempel stand, diese Ebene des Herzensverlangens aus der Offenbarung des unendlichen Lichts (Or Ein Sof), gesegnet sei Er, im Heiligtum des Allerheiligsten herabgezogen usw., wie im Tanya erklärt, damit der eigene Wille vor Seinem Willen ganz zurücktritt; und wie geschrieben steht: „Denn ihr sollt Mir ein Land des Verlangens sein.“

אך בזמן הגלות הנה כתיב ובקשתם משם את ה' אלקיך ומצאת וגו' משם דייקא דהיינו כשתתבונן על ההיפוך מדרכי ה' איך שהוא רחוק מה' בתכלית הריחוק כמו עובר רצונו

Doch zur Zeit des Exils steht geschrieben: „Und von dort wirst du Havayah, deinen G-tt, suchen und [Ihn] finden“ usw. „Gerade von dort“: Das heißt, wenn du das Gegenteil der Wege G-ttes betrachtetest, wie weit es von G-tt entfernt ist, in größtmöglicher Ferne, etwa wenn jemand Seinen Willen übertritt;

ומאין נשפע להם שפע וחיות להיות בהם חיות וקיום מרצונו ית' שרצונו ית' הוא המחיה אותם כמ"ש ואתה מחיה את כלם.

Und [betrachte,] woher ihnen Überfluss und Lebenskraft zufließen, sodass sie aus Seinem Willen Leben und Bestand haben; denn Sein Wille, gesegnet sei Er, ist es, der ihnen Leben gibt, wie geschrieben steht: „Und Du gibst ihnen allen Leben.“

אך על זה אמרו כמה ארך אפים לפניו שמבחי' ארך אפים נמשך ונשתלשל ממדרגות עליונות דרך נפילה להחיות העכו"ם [העובדי כוכבים ומזלות] אף שהם עוברי רצונו.

Doch darüber sagten sie: „Wie groß ist die Langmut vor Ihm“; denn aus der Ebene der Langmut (Erech Apayim) wird die Lebenskraft aus höheren Ebenen herabgezogen und stufenweise herabgeführt, auf dem Weg eines Abstiegs, um den götzendienenden Völkern Leben zu geben, obwohl sie Seinen Willen übertreten.

12 וזהו אם לעוברי רצונו כך לעושי רצונו על אחת כמה וכמה שיושפע בחינת רצון עליון שהוא למעלה מעלה מגדר עלמין

Und dies ist [die Schlussfolgerung]: Wenn es [schon] bei denen so ist, die Seinen Willen übertreten, um wie viel mehr gilt es dann für diejenigen, die Seinen Willen tun: dass die Ebene (Bechinah) des höchsten Willens herabströmt, der weit, weit über den Grenzen der Welten steht:

שלא בבחי' ירידת והשתלשלות המדרגות בבחי' חכמה ומדות אלא בבחי' פנימית נקודת הלב שהיא בחי' תשובה עילאה שקדמה לעולם. וזהו כי תדרשנו בכל לבבך ובכל נפשך.

nicht durch das Herabsteigen und die stufenweise Herabfolge der Ebenen (Hishtalshelus), auf der Ebene der Weisheit (Chochmah) und der Gefühlsattribute (Middos), sondern auf der Ebene des inneren Punktes des Herzens, die die Ebene der höheren Umkehr (Teshuvah) ist, die der Welt vorausging. Und dies ist [die Bedeutung von] „wenn du Ihn mit deinem ganzen Herzen und mit deiner ganzen Seele suchst“:

דהיינו שיהפך לבו מן הקצה אל הקצה ואתהפכא חשוכא לנהורא ע"י בחי' רעותא דלבא זו למאוס בחי' עוה"י ותענוגים ולמשוך לבו ונפשו לדבקה בו ית'.

das heißt, dass sein Herz von einem Extrem zum anderen gewendet wird und „Dunkelheit in Licht verwandelt wird“ durch dieses Herzensverlangen: das Leben und die Genüsse dieser Welt zu verachten und sein Herz und seine Seele dazu zu bewegen, sich an Ihn, gelobt sei Er, zu klammern.

13 והנה כל זה ע"ד משל הסוחר הנ"ל שמוציא כסף וזהב מרשותו להיות מפזר ונוסף עוד.

All dies entspricht dem Gleichnis des oben erwähnten Händlers, der Silber und Gold aus seinem Besitz gibt, um „auszustreuen und dabei noch mehr hinzuzugewinnen“.

כך הנשמה אע"פ [אף על פי] שמוציאה כסף וזהב שהוא בחי' אהבה ויראה הגלויים להתלבש ולהסתיר בגוף ונפש הבהמית הנה עי"ז יש לה יתרון בבחי' רעותא דלבא כרשפי אש מן ההפוך.

So ist es bei der Seele: Obwohl sie „Silber und Gold“ – die Ebene der offenbarten Liebe und Ehrfurcht (Ahavah v'Yirah) – aus ihrem Besitz entlässt, damit diese sich in den Körper und die tierische Seele (Nefesh Habahamis) kleiden und darin verborgen werden, gewinnt sie dadurch einen Vorzug hinsichtlich des Herzensverlangens, das wie Feuerflammen aus dem Gegenteil hervorgeht.

14 וזהו וחס הוא אבי כנען בזקף גדול שחמימות רשפי אש ושללהבת העולה למעלה מההיפוך הוא העושה בחי' כנען לסחור כנ"ל כמ"ש טעמה כי טוב סחרה וגו'.

Und dies ist [die Bedeutung von] „Cham ist der Vater Kanaans“, mit einem Zakef Gadol: Denn die Wärme (Chamimus) der Feuerflammen und der Flamme, die aus dem Gegensatz emporsteigt, ist es, die die Ebene (Bechinah) des Canaan zum Händler werden lässt, wie oben erwähnt; wie geschrieben steht: „Sie erkennt, dass ihr Handelsgut gut ist“ usw.

אך מתחלה צריך להקדים בחי' יראה תתאה שהיא נמשכת מבחינת מלכותו ית' שהיא נקי' בחי' כנען העליונה דקדושה שמזה יעלה ויבא ויגיע להיות בחי' כנען בידו מאזני מרמה להגיע לבחי' רעותא דלבא בחי' פנימית הלב כנ"ל.

Doch zuerst muss man [diesem] die Bechinah der unteren Ehrfurcht voranstellen, die aus Seiner Königsherrschaft (Malchus), gesegnet sei Er, herangezogen wird; Malchus wird die Bechinah des oberen Canaan der Heiligkeit genannt. Von dort wird man aufsteigen, kommen und die Bechinah von „Canaan: In seiner Hand sind betrügerische Waagen“ erreichen, um zur Bechinah des Herzensverlangens, zur Bechinah der inneren Dimension des Herzens, zu gelangen, wie oben erwähnt.

15 וזהו קרוב ה' לכל קוראיו לכל אשר יקראהו באמת דהיינו באמתות נקודת לבו שהרי אנו רואים דגנבא אפום מחתרתא רחמנא קריא ואעפ"כ [ואף על פי כן] עומד ברשעו ואינו שב מידיעתו

Und dies ist [die Bedeutung von] „Havayah ist allen nahe, die Ihn anrufen, allen, die Ihn in Wahrheit anrufen“: Das heißt, in der Wahrhaftigkeit des innersten Punktes seines Herzens. Denn wir sehen, dass „der Dieb am Tunneleingang den Barmherzigen anruft“, und dennoch in seiner Schlechtigkeit verharret und nicht von dem abkehrt, was er wissentlich [vorhat].

וגם אנו רואים שיש אפילו מי שיוליד אהוי"ר [אהבה ויראה] בלבו וחולפת ועוברת כמו אחר התפלה כנ"ל.

Und wir sehen auch, dass es jemanden gibt, der in seinem Herzen sogar Liebe und Ehrfurcht (Ahavah v'Yirah) hervorruft, die dann vergehen und schwinden, etwa nach dem Gebet, wie oben erwähnt.

והיינו מפני שאינו נתפס אלא במוחו ושכלו בבחי' מקיף אבל אינו נכנס לפני ולפנים שיתפעל הלב באמת לאמתו מעומקא דלבא

Und dies liegt daran, dass es nur in seinem Verstand und Intellekt erfasst wird, im Sinne eines umgebenden [Lichts] (Makif); doch dringt es nicht nach innen, bis ins Innerste vor, sodass das Herz in aller Wahrheit, aus der Tiefe des Herzens, bewegt werde.

משא"כ כשיקראוהו באמת דהיינו מעומקא דלבא הנה שפת אמת תכון לעד ובל תמוט עולם ועד:

Anders ist es, wenn sie Ihn in Wahrheit anrufen, das heißt aus der Tiefe des Herzens: Dann „wird die Lippe der Wahrheit für immer Bestand haben“ und niemals wanken, für immer und ewig.

16 והנה כתיב הקל קול יעקב קדמא חסר ו' שהוא בחי' קלא דלא אשתמע וקול בתראה מלא ו' שהוא בחי' קלא דאשתמע כמ"ש בזוהר הקדוש.

Nun heißt es: „Die Stimme ist die Stimme Yaakovs“: Das erste [kol] ist ohne ein vav geschrieben; es bezeichnet die Ebene einer Stimme, die nicht gehört wird. Das zweite kol ist mit einem vav vollständig geschrieben und bezeichnet die Ebene einer hörbaren Stimme, wie im heiligen Zohar erklärt wird.

וביאור הדברים הנה בחי' יעקב הוא יו"ד עקב פי' שהיו"ד שהוא תחלת המחשבה ביו"ד נברא עוה"ב [עולם הבא] הוא נמשך לבחי' עקב ורגל שהוא בחי' הדבור.

Die Erklärung der Sache ist folgende: Die Ebene von Yaakov ist yud-akev („yud“ [und] „Ferse“). Das heißt: Der yud, der der Anfang des Denkens ist – „mit dem yud wurde die kommende Welt erschaffen“ –, wird zur Ebene der Ferse und des Fußes herabgezogen, die der Ebene der Sprache entspricht.

ויעקב הוא מבריא מן הקצה אל הקצה. מריש כל דרגין. ובכל מדרגות עליונות יש ג"כ בחינת ראש ורגל

Und Yaakov ist [der Balken, der] „von einem Ende zum anderen hindurchläuft“, „vom Haupt aller Stufen“. Auch auf allen höheren Ebenen gibt es einen Aspekt von Haupt und Fuß,

כמ"ש ועמדו רגליו ביום ההוא וכתוב והארץ הדום רגלי וכתוב ומקום רגלי אכבד ויעקב הוא בחי' יו"ד עקב בכל עולם ועולם לפי ערכו.

wie es heißt: „Seine Füße werden an jenem Tag stehen“, und es heißt: „Die Erde ist der Schemel meiner Füße“, und es heißt: „Den Ort meiner Füße werde ich ehren.“ Und Yaakov ist die Ebene von yud-akev in jeder einzelnen Welt, entsprechend ihrem Maß.

17 והנה בחינת קלא דאשתמע הוא בחי' התורה שהוא בחי' המשכה כמשל הקול המחבר וממשיך מצפוני כוונת הלב לבא לידי גילוי בדבור וכך התורה היא בחי' חכמה עילאה בחי' חכים ולא בחכמה ידיעא

Nun ist die Ebene der hörbaren Stimme die Ebene der Torah, die eine Ebene des Herabführens ist, wie im Gleichnis die Stimme die verborgenen Absichten des Herzens verbindet und herabführt, so dass sie in der Rede offenbar werden. So ist die Torah die Ebene der höchsten Weisheit (Chochmah), die Ebene von „weise, aber nicht mit einer bekannten Weisheit“.

שהרי טעמי המצות לא נתגלו להיות בהתגלות רב להבין כל עמקי סודותיה בפרטי פרטות ונמשכה לבחי' גילוי ע"י התלכשותה בדברים גשמיים סדר זרעים מועד וכו'.

Denn die Gründe der mitzvos sind nicht in großem Maße offenbart worden, sodass man alle Tiefen ihrer Geheimnisse bis ins kleinste Detail verstehen könnte; vielmehr wurde die Torah durch ihre Einkleidung in körperliche Dinge zur Offenbarung herabgeführt: in die Ordnung Zeraim, Moed usw.

18 והוא בחי' קול והמשכה של יעקב יו"ד עקב דהיינו מבחי' יו"ד שהוא חכמה עילאה להיות נמשך עד עקב והוא עשי' [עשיה].

Und dies ist die Ebene der Stimme und der Herabführung von Yaakov, yud-akev: das heißt, von der Ebene des yud, also der oberen Weisheit (Chochmah), bis zur Ferse herabgeführt zu werden; die Ferse ist die Welt des Handelns (Asiyah).

אך כדי שיהיה האדם כלי ומכון שיהיה חכמה עילאה שורה ומתגלה בו בעסק התורה צריך להיות תחלה בבחי' בטול בבחי' רעותא דלכא

Damit ein Mensch jedoch ein Gefäß und eine Stätte sein kann, in der die obere Weisheit beim Lernen der Torah ruht und offenbart wird, muss er zuerst auf der Ebene der Selbstaufhebung (Bittul), auf der Ebene des Verlangens des Herzens, stehen,

והוא בחי' קלא דלא אשתמע דרוח אמשוך רוח להיות אור ה' שורה ומתגלה בו להיות חכמת ה' בקרבו בהתגלות וחב"ד [וחכמה בינה ודעת] שבנפשו בטלים וטפלים אליו והוא ענין אתדבקות רוחא ברוחא.

was die Ebene der ungehörten Stimme ist; denn „Geist zieht Geist an“, sodass das Licht G-ttes in ihm ruht und offenbart wird, damit die Weisheit G-ttes in ihm offenbar sei und die Chochmah, das Verständnis (Binah) und das Wissen (Daas) seiner Seele Ihm gegenüber aufgehoben und Ihm untergeordnet seien. Und darum geht es bei „dem Anhaften des Geistes an den Geist“.

19 ועי' נאמר אלוהי בקרבי וכתוב ואשים דברי בפיך. דברי ממש כי דבר ה' זו הלכה היא הנגלית בו והיא המדברת מתוך גרונו.

Und darüber heißt es: „Mein G-tt ist in meinem Innern“, und es steht geschrieben: „Und Ich habe Meine Worte in deinen Mund gelegt.“ „Meine Worte“ ganz wörtlich, denn „das Wort Havayah – das ist Halachah“; eben dies wird in ihm offenbar, und eben dies spricht aus seiner Kehle.

ולכן נאמר על התורה בי מלכים ימלוכו. ואמרינן מאן מלכי רבנן. ומתניתא מלכתא.

Daher heißt es von der Torah: „Durch mich herrschen Könige“, und wir sagen: „Wer sind die Könige? Die Rabbiner“, und: „Die Mishnah ist eine Königin.“

כי להיותו בביטול אל דבר ה' ורצונו וחכמתו ואינו תופס מקום מצד עצמו כלל הנה דבר המלך הוא השלטון והוא בחי' מלך שגזור ואומר שאם יטעון ראובן כך כו' יהיה כך.

Denn da er gegenüber dem Wort G-ttes, Seinem Willen und Seiner Weisheit in Bittul steht und von sich aus überhaupt keinen eigenen Raum beansprucht, gilt: „Das Wort des Königs ist souverän“; er steht auf der Ebene eines Königs, der verfügt und sagt: Wenn Reuven dies und jenes vorbringt usw., soll es so sein,

וכן לעשות כך ושלא לעשות כך וכו' ואינו בבחי' עבד כ"א בעשיית המצות שהוא כעבד המקיים מצות המלך ועושה דבריו:

und ebenso, so zu handeln und nicht so zu handeln usw. Und er steht nicht auf der Ebene eines Dieners, außer bei der Ausführung der mitzvos, bei der er wie ein Diener ist, der die Befehle des Königs ausführt und dessen Worte verwirklicht.

20 וזהו וישב יעקב בארץ מגורי אביו. וישב הוא ענין השפלה וירידה ממקום עמידתו. ופ"י שבח"י יעקב יו"ד עקב נמשך ונשפל להיות בארץ מגורי אביו.

Und dies ist [die Bedeutung von] „Und Yaakov ließ sich im Land der Aufenthaltsorte (megurei) seines Vaters nieder.“ „Sich niederlassen“ (vayeshev) bezeichnet ein Herabsinken und einen Abstieg von dem Ort, an dem man stand. Gemeint ist, dass die Ebene Yaakovs, yud-akev, herabgezogen und herabgesenkt wird, um im „Land der megurei seines Vaters“ zu sein.

ומגורי יש בו ב' פ"י הא' הוא לשון יראה והב' הוא לשון אוצר כמו מגורה מלאה פירות שהוא כלי שאוצרין לתוכו ושניהם עולים בקנה אחד כי יראת ה' היא אוצרו כתיב.

Megurei hat zwei Bedeutungen: Die erste ist ein Ausdruck für Furcht, die zweite ein Ausdruck für einen Speicher, wie in „ein Getreidespeicher (megurah) voller Erzeugnisse“, ein Gefäß, in dem [Erzeugnisse] aufbewahrt werden; beide Bedeutungen gehören zusammen, denn es heißt: „Die Furcht vor Havayah ist Sein Schatz.“

21 וכן בדברי רז"ל [רבותינו זכרונם לברכה] אוצר של יראת שמים שהיא בח"י יראה עילאה יראה בשת בבח"י בטול הוא כלי קבול לחכמה עילאה שיהא שורה ומתגלה בו

Und ebenso heißt es in den Worten unserer Weisen, ihres Andenkens zum Segen: „eine Schatzkammer der Furcht vor dem Himmel“ – die Ebene höherer Ehrfurcht, der Ehrfurcht aus Scham, auf der Ebene der Selbstaufhebung (Bittul). Sie ist ein Empfangsgefäß für die Weisheit (Chochmah) der höchsten Ebene, damit diese in ihr ruhen und offenbar werden kann.

ונקרא מגורי אביו כי יעקב הוא בח"י יו"ד עקב הוא בח"י הארה והמשכה מבח"י חכמה עילאה להמשיך עד סוף כל דרגין. ובח"י חכמה עילאה נק' אביו.

Und sie wird „Megurei [Wohnstätten] seines Vaters“ genannt, denn Yaakov ist die Ebene von Yud-Akev [Jod-Ferse]; er ist die Ebene einer Ausstrahlung und Herableitung aus der höchsten Chochmah, um [sie] bis ans Ende aller Stufen herabzuziehen. Und die höchste Chochmah wird „sein Vater“ genannt.

22 והנה זה הוא בבח"י יחודא עילאה ואתדבקו' רוחא ברוחא בעסק התורה להיות בטל אליו ית' בבח"י חכמה עילאה כנ"ל.

Nun, dies gehört zur Ebene der höheren Einheit (Yichuda Ila'ah) und zur Verbindung von Geist mit Geist beim Studium der Torah: Ihm, gelobt sei Er, gegenüber in Selbstaufhebung (Bittul) zu stehen, in der Ebene der erhabenen Weisheit (Chochmah), wie oben erwähnt.

אך בבחי' יחודא תתאה דהיינו להיות כלי ומכון לשבתו ית' בבחי' קיום העולם בבחי' מלכותו שיהיה גם בזה שורה ומתגלה בחי' ה' אחד.

Doch in der Ebene der unteren Einheit (Yichuda Tata'ah), das heißt, ein Gefäß und ein Ort für Sein Wohnen, gelobt sei Er, zu sein – in der Ebene des Bestehens der Welt, in der Ebene Seiner Königsherrschaft (Malchus) –, damit auch darin die Ebene „Havayah ist Einer“ ruhe und offenbar werde:

הנה זה נמשך ע"י ישיבה והשפלי [והשפלה] אחרת ממדתו של יעקב להמשיך מדת חסד מראש כל דרגין עד סוף כל דרגין בארץ התחתונה הוא כנען שהוא בחי' מלכותו ית' ומלך במשפט יעמיד ארץ והוכן בחסד כסא.

Dies wird durch ein weiteres Sich-Niederlassen und eine weitere Herablassung der Eigenschaft Yaakovs herabgezogen: die Eigenschaft der Güte (Chesed) vom Haupt aller Stufen bis ans Ende aller Stufen herabzuziehen, in das untere Land, das Canaan ist und die Ebene Seiner Königsherrschaft darstellt, gelobt sei Er; und „Ein König festigt das Land durch Recht“, und „durch Güte wird der Thron gefestigt“.

שקיום העולם הוא בחסד כמ"ש עולם חסד יבנה דהיינו בעשיית המצות בכלל ששרשם הוא בחי' חסד ובפרטות הוא מצות הצדקה וחסד שלכן היא נקראת בשם מצוה סתם כו' שהיא שקולה כנגד כל המצות כמ"ש בתניא:

Denn das Bestehen der Welt geschieht durch Güte, wie geschrieben steht: „Die Welt wird durch Güte erbaut“; das heißt, durch die Erfüllung der mitzvos im Allgemeinen, deren Wurzel die Ebene des Chesed ist, und im Besonderen durch die Mitzvah der Wohltätigkeit und Güte. Deshalb wird sie schlicht „die Mitzvah“ genannt usw., denn sie ist allen mitzvos gleichwertig, wie im Tanya erklärt wird.

LikuteiTorah.com
DIE CHASSIDISCHE PARSHA

Zu dieser Ausgabe

This edition contains the Hebrew text und the English translation.

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Our English translation, made from the Hebrew without Kehot's notes: CC BY-NC 4.0.

This edition as a whole: CC BY-NC 4.0. Shuls, schools and non-profit projects may copy, print and share it freely, and may ask for donations to cover the cost of printing; it may never be sold. Credit Kehot Publication Society and likuteitorah.com.
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

Deutsche Übersetzung und Erläuterungen: mit Unterstützung von KI (openai/gpt-6-luna-pro:batch) für LikuteiTorah.com erstellt und mit dem Hebräischen sowie Sefaria abgeglichen; noch nicht von einem menschlichen Redakteur geprüft. Bitte prüfen Sie alles Wichtige anhand des hebräischen Textes.

Der Rebbe bat darum, die Maamarim zur Parsha der Woche, der „Chassidischen Parsha“, im Lauf dieser Woche, verteilt auf ihre sieben Tage, zu lernen (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Warum man sie lernen soll und die Brachos des Rebbe: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Ein kostenloses, nicht kommerzielles Projekt; nichts hier wird verkauft. Nicht mit Kehot, Sefaria oder der Lubavitcher Bibliothek verbunden. © likuteitorah.com

Von likuteitorah.com/de/torah-ohr/vayeishev/1/

ZU EHREN VON

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Der Vater des Rebbe, Reb Levi Yitzchok